

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56
Imaneq 33, 6.-7. etage
Postboks 20
3900 Nuuk

Telefon +299 321511
Telefax +299 322711
www.deloitte.dk

Kommuneqarfik Sermersooq

Revisionsprotokollat til årsregnskab 2012

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Revision af årsregnskabet	83
1.1 Årsregnskabet	83
1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi	83
1.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller	84
1.3.1 Drøftelser med direktionen om risikoen for besvigelser	85
1.4 Revisionsbemærkninger til årsregnskabet	85
1.4.1 Forbehold i revisionspåtegningen samt fundamentale fejl i tidligere års regnskaber	85
1.4.2 Generelt	86
1.4.3 Kontinuitet og anvendt regnskabspraksis	87
1.4.4 Opstillingen af finansielle poster samt tilførsel af likvider i regnskabet	87
1.4.5 Konstaterede fejl og regnskabsmæssige usikkerheder	88
1.4.6 Likvide midler	89
1.4.7 Lønområdet	90
1.4.8 Anvisning og attestation mv.	92
1.4.9 Fortegnelse over forpligtelser	92
1.4.10 Registrering på person eller selskab (registrantniveau)	92
1.4.11 Kommunen i registrantlisterne	93
1.4.12 Kreditorer	93
1.4.13 Deponeringskonto for Selvstyreandel af pantebreve	93
1.4.14 Pantebreve – Lejer til ejer	94
1.4.15 Konjunkturpant – Lejer til ejer	94
1.4.16 Anden kortfristet gæld	95
1.4.17 Tillægsbevilling / budgetopfølgning	95
1.4.18 Tillægsbevillinger til anlægsprojekter	96
1.4.19 Anlægsregnskaber	96
1.4.20 Regningstilgodehavender	97
1.4.21 Inddrivelse af restancer via inddrivelsesmyndighederne	97
1.4.22 Børnetilskud	98
1.4.23 Gennemgang af generelle it-kontroller	98
1.4.24 Bemærkninger til investeringsplaner, budgetoverslag mv.	98
1.4.25 Brættet i Nuuk	98
2. Kommentarer til årsregnskabet	99
2.1 Resultatopgørelsen	99
2.1.1 Det sociale område, 466.859 t.kr. (2011: 457.294 t.kr.)	99
2.1.2 Undervisning og kultur, 504.462 t.kr. (2011: 478.159 t.kr.)	102

2.1.3 Anlægsområdet, 99.752 t.kr. (2011: 138.844 t.kr.)	103
2.2 Balancen	103
2.2.1 Aktier og obligationer, 34.962 t.kr. (2011: 34.962 t.kr.)	103
2.2.2 Bundne midler, 39.961 t.kr. (2011: 39.961 t.kr.)	103
2.2.3 Kommunale udlån, 240.475 t.kr. (2011: 231.789 t.kr.)	104
2.2.4 Kortfristede tilgodehavender, 383.939 t.kr. (2011: 389.057 t.kr.)	104
2.2.5 Likvide beholdninger, 118.066 t.kr. (2011: 35.982 t.kr.)	104
2.2.6 Egenkapital, 716.052 t.kr. (2011: 637.192 t.kr.)	105
2.2.7 Kortfristet gæld, 80.778 t.kr. (2011: 72.604 t.kr.)	105
2.2.8 Banklån og realkreditlån, 19.471 t.kr. (2011: 20.653 t.kr.)	105
2.2.9 Regulerende passiver, 2.126 t.kr. (2011: 2.361 t.kr.)	105
4. Øvrige oplysninger	106
4.1 Ledelsens regnskabserklæring	106
4.2 Eftersyn af kommunalbestyrelsens protokoller og overholdelse af god bogføringsskik	106
4.3 Rådgivnings- og assistanceopgaver	106
4.4 Forsikringsforhold	106
5. Konklusion på den udførte revision	107
5.1 Konklusion på årets revision	107
6. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling	109
6.1 Revisionens formål og omfang	109
6.2 Revisionens udførelse	111
6.3 Revisors rapportering	112
6.4 Ansvarsfordeling	113
6.4.1 Ledelsens ansvar	113
6.4.2 Revisors ansvar	114
6.5 Revisors dokumentationsmateriale	114
6.6 Kvalitetssikring af den udførte revision	114
6.7 Kommunens offentliggørelse af årsregnskab	115
6.8 Grundlag for revisionen	115
7. Rådgivnings- og assistanceopgaver	115
8. Erklæring	116

Revisionsprotokollat til årsregnskab 2012

1. Revision af årsregnskabet

1.1 Årsregnskabet

Vi har afsluttet revisionen af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2012 for Kommuneqarfik Sermersooq. Årsregnskabet udviser følgende:

	2012	2011
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
Resultat	64.331	(6.299)
Aktiver	818.427	732.811
Egenkapital	716.052	637.192

1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi

Revisionen gennemføres med udgangspunkt i en af os udarbejdet revisionsstrategi. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte områder, der er af betydning for årsregnskabet.

Baseret på vores drøftelser med kommunens ledelse og vores kendskab til kommunens aktiviteter og forhold i øvrigt har vi i forbindelse med planlægningen af revisionen for 2012 identificeret de områder, hvor risikoen for væsentlige fejl i årsregnskabet vurderes at være størst.

Revisionen har som følge heraf primært være fokuseret på følgende væsentlige og risikofyldte (betydelige) regnskabelementer og områder, der blandt andet indeholder elementer af skøn ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser i årsregnskabet:

Betydelige regnskabelementer	Betydelige forretningsgange og interne kontroller	Specifikke risikoområder
<ul style="list-style-type: none"> • Løn- og gageomkostninger • Korrekt registrering af anlægsomkostninger • Gæld til leverandører • Korrekt bogføring og afstemning af banker • Periodisering af omkostninger og indtægter • Hjemtagelse af refusioner • Registrering på registranter • Registrering af kommunale udlån, deponering og nedskrivning af konjunkturpant • Fortegnelse over kautionsleje- leasing og garantiforpligtelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Opgørelse, afstemning og afregning af løn og lønafhængige poster herunder A-skat, pensioner mv. • Transaktionskæden der omfatter modtagelse af post, godkendelse af fakturaer, registrering, betaling og afstemning • Godkendelse, betaling og afstemning af leverandørgæld • Afstemning af likvider og bankgæld • Måling af registranter, herunder korrekt registrering og rykning • Afstemning, måling og opgørelse af om refusioner er korrekt ansøgte og om de modtages • Afstemning af udlån, deponering. Afstemning af nedskrevet konjunkturpant på pantebreve • Oversigt over forpligtelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Opgørelse og afstemning af løn og lønafhængige poster • Fuldstændighed og registrering af gæld til leverandører og anden gæld • Fuldstændighed, registrering og afstemning af likvider • Fuldstændighed og registrering af registranter og andre tilgodehavende • Fuldstændighed, registrering og afstemning af refusioner • Fuldstændighed og tilstedeværelse af kommunale udlån inkl. deponerede midler. • Nøjagtighed ved indfrielse af pantebreve, herunder nedskrevet konjunkturpant. • Opgørelse der sikrer fuldstændigt overblik over kautions-, leje-, leasing og garantiforpligtelser

På øvrige regnskabelementer og områder er risikoen for fejl i årsregnskabet vurderet som normal, og revisionens omfang har derfor været mindre.

1.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller

Revisionen har indledningsvist omfattet en vurdering af, om kommunens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt. Formålet hermed er at påse, om der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

I lighed med sidste år arbejder kommunen på at forbedre forretningsgange og interne kontroller. Særligt lønområdet har været i fokus i 2012. Vi har dog i forbindelse med vores løbende revision konstateret, at der stadig er mange områder, hvor der fortsat mangler implementering af forretningsgange og interne kontroller. Dette er rapporteret til den daglige ledelse i vores Management Letters i forlængelse af den løbende revision. Forholdene blev også drøftet på kommunalbestyrelsesmødet, hvor revisions-

protokollen for 2011 blev fremlagt. Under dette møde oplyste vi endvidere, at vi ikke vurderede det realistisk, at bogholderiet ville være ajourført ultimo 2012, eftersom arten og omfanget af problemerne stadig er massive, hvorfor der også i 2012 vil kunne forventes en kritisk revisionsprotokol. Vi er bekendt med, at der fortsat arbejdes på at beskrive forretningsgange og implementere flere interne kontroller.

Det er vores vurdering, at særligt forholdene omkring bank- og kasseafstemninger samt lønafstemning er forbedret i forhold til tidligere år. Der er for 2012 foretaget afstemning af lønninger mellem lønsystem, økonomisystem og indberetninger til Sulinal, hvilket er en klar forbedring i forhold til tidligere år. Afstemning af lønrelaterede gældsposter foretages også månedsvi ligesom der har været mere fokus på gennemgang af registrantlister særligt på forskudskontiene.

Det er dermed vores vurdering, at der er sket forbedringer på vigtige områder, men at der stadig er meget arbejde forude med at designe og implementere forretningsgange og interne kontroller.

1.3.1 Drøftelser med direktionen om risikoen for besvigelser

Vi har med direktionen drøftet risikoen for besvigelser i kommunen og de interne kontroller, som direktionen har implementeret for at forebygge sådanne risici. Direktionen har i denne forbindelse oplyst, at direktionen ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser udover mistanke om misbrug af aktiver i Tasiilaq. Direktionen anmodede os om at undersøge dette forhold, hvorom vi har rapporteret den 29. november 2012. Til trods herfor vurderes der ikke at være særlig risiko for væsentlige fejl i kommunens årsregnskab som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af kommunens aktiver. Vi skal i denne forbindelse bemærke, at vi ikke under vores revision, har konstateret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser.

1.4 Revisionsbemærkninger til årsregnskabet

Baseret på vores revision skal vi fremhæve følgende særlige forhold, der er af betydning for ledelsens vurdering af årsregnskabet:

1.4.1 Forbehold i revisionspåtegningen samt fundamentale fejl i tidligere års regnskaber

1.4.1.1 Forbehold

I vores revisionspåtegning til årsregnskabet for 2011 tog vi forbehold for anden kortfristet gæld som følge af manglende dokumentation og dermed manglende revisionsbevis. Da regnskabet indeholder sammenligningstal for 2011 vil forbeholdet fortsat indgå i vores revisionspåtegning for årsregnskabet for 2012, men det skal bemærkes, at forbeholdet alene vedrører sammenligningstallene for 2011 og ikke 2012-regnskabstallene.

Forbeholdets formulering fremgår af afsnit 5.1.1, mens der henvises til protokollen for årsregnskabet 2011 for nærmere uddybning.

1.4.1.2 Fundamentale fejl i tidligere års regnskaber

Der er konstateret følgende fejl, som beløbsmæssigt vurderes så væsentlige at der er tale om fundamentale fejl i tidligere regnskaber. Fundamentale fejl korrigeres i regnskabets sammenligningstal for at vise den finansielle stilling, som om fejlen ikke havde været der.

Regnskabsposten bundne midler ultimo 2012 var indregnet med 27 mio. kr. for lidt, som i stedet fremgik under likvide beholdninger. Fejlen er korrigeret i regnskabet 2012 samt i sammenligningstallene for 2011. Der henvises til afsnit 1.4.13 nedenfor.

Regnskabsposten regulerende passiver ultimo 2012 var indregnet med 46 mio. kr. for meget, hvoraf 27 mio.kr. burde indgå i egenkapitalen og 19 mio. kr. burde modregnes i kommunale udlån under aktiverne. Fejlene er korrigeret i regnskabet 2012 samt i sammenligningstallene for 2011. Der henvises til afsnit 1.4.14 og 1.4.15 nedenfor.

1.4.2 Generelt

Revisionen af kommunen har været en betydeligt mere omfattende opgave end forventet set i forhold til kommunens størrelse og kompleksitet. I lighed med sidste år skyldes dette, at kommunens forretningsgange på mange områder ikke er beskrevet samt at de interne kontroller i mange tilfælde ikke er etableret og implementeret. I de tilfælde, hvor interne kontroller er etableret, har vi konstateret, at flere kontroller ikke fungerer tilfredsstillende.

Efter vores opfattelse er der risiko for, at der opstår fejl eller mangler i regnskabsmaterialet, der forbliver uopdagede, som følge af mangelfulde eller ikke etablerede interne kontrolrutiner.

Det skal dog fremhæves, at der er sket væsentlige forbedringer på områderne for likvider og lønninger, hvilket omtales nedenfor.

I lighed med sidste år er det vores anbefaling, at samtlige afstemninger mv. udarbejdes inden regnskabet udarbejdes til godkendelse i Kommunalbestyrelsen, da det herved sikres, at fejl identificeres og korrigeres inden regnskabets godkendelse.

Det er fortsat vores vurdering, at der er behov for kompetenceløft i den nuværende økonomiafdeling samt at der eventuelt tilføres flere ressourcer. Derudover skal der stadig rettes fokus på løbende gennemgang, vurdering, afstemning og opfølgning på balanceposter. Det er vores vurdering, at der stadig er et betydeligt arbejde forude med afklaring af gamle poster i balancen.

Manglende gennemgang, vurdering, afstemning og opfølgning forøger risikoen for fejl som følge af tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller mangler.

Det er sammenfattende vores vurdering, at der i forbindelse med udarbejdelse og implementering af forretningsgangsbeskrivelser samt interne kontroller bør afsættes de nødvendige ressourcer – såvel økonomiske som personalemæssige – således at det sikres, at forretningsgangene kommer til at fungere efter hensigten. For at forretningsgangene og de interne kontroller kommer til at fungere efter hensigten må der være fokus på behovet for tilførsel af yderligere kompetencer inden for medarbejdernes respektive ansvarsområder.

I lighed med sidste år er det vores vurdering, at afstemningsprocedurer, gennemgang af konti, udarbejdelse af dokumentation samt processerne omkring regnskabsafslutning er utilstrækkelige for en kommune, der forvalter omkring 1,5 mia. kr. om året.

1.4.3 Kontinuitet og anvendt regnskabspraksis

Der er ikke kontinuitet mellem de aflagte regnskaber for 2011 og 2012, idet 2011-regnskabstallene for aktiver i 2012 regnskabet i flere tilfælde ikke stemmer til det af kommunalbestyrelsen godkendte korrigerede regnskab for 2011.

Ved gennemlæsning af anvendt regnskabspraksis er det vores vurdering, at dette afsnit bør udvides. Anvendt regnskabspraksis skal klæde regnskabslæseren på til at læse og forstå det af kommunen aflagte regnskab. Det må formodes, at en stor del af kommunens interessenter (regnskabslæsere) ikke har indgående kendskab til kommunal regnskabsaflæggelse, hvorfor vi anbefaler, at en mere detaljeret beskrivelse af indregning og måling af de enkelte regnskabsposter bør indgå i afsnittet. Flere regnskabsposter er opgjort efter et nettoprincip og indeholder såvel aktiv som passiv poster. Det er vores anbefaling, at der foretages korrekt klassifikation, således at regnskabsposterne præsenteres efter bruttoprincippet.

I anvendt regnskabspraksis fremgår det, at ”indtægter og omkostninger henføres – uanset betalings-tidspunktet – til det regnskabsår, hvor varen eller ydelsen er modtaget eller leveret, eller retten til en betaling er erhvervet”, hvilket betyder, at indregning sker efter transaktionsprincippet. Dette princip følges ikke på alle områder, hvilket blandt andet viser sig ved, at der ikke indregnes forudbetalte omkostninger eller hensættelse til skyldige omkostninger i balancen.

Vi henviser desuden til, at tilgodehavender i regnskabet indregnes til kurs 100. Som det anføres i anvendt regnskabspraksis er der en vis sandsynlighed for at en del af disse restancer aldrig indfries.

1.4.4 Opstillingen af finansielle poster samt tilførsel af likvider i regnskabet

I regnskabet indgår en opgørelse kaldet ”finansielle poster”, som skal vise forskydningen i regnskabsposterne for aktiver og passiver fra primo til ultimo. Det er dog konstateret, at ikke alle poster i opgørelsen kan afstemmes til regnskabets tal for aktiver og passiver.

Det er vores anbefaling, at opstillingen enten udarbejdes på en sådan måde, at de kan afstemmes til statusposterne eller at der anføres en beskrivelse af opstillingens indhold.

1.4.5 Konstaterede fejl og regnskabsmæssige usikkerheder

I vores revision har vi konstateret en række fejl i regnskabet samt identificeret en række usikkerheder forbundet med regnskabet, som følge af manglende kritisk gennemgang og afstemning af en lang række balanceposter.

Følgende fejl konstateret under revisionen er korrigeret i det endeligt aflagte årsregnskab for 2012:

	<u>Resultat- opgørelse t.kr.</u>	<u>Aktiver t.kr.</u>	<u>Gæld t.kr.</u>	<u>Egen- kapital t.kr.</u>
Korrigerede fejl				
Manglende deponering vedr. Lejer til ejer lån:				
• Likvide midler		(26.897)		
• Bundne midler		26.897		
Lejer til ejer, passiv ej omposteret til egenkapital			(26.979)	26.979
Konjunkturpant, passiv ej indregnet jf. konteringsregler		(18.827)	(18.827)	
Konstaterede fejl i alt	0	(18.827)	(45.806)	26.979
Øget resultat				0
Aflagt årsregnskab	<u>64.331</u>	<u>837.254</u>	<u>148.181</u>	<u>689.073</u>
Korrigeret aflagt årsregnskab	<u>64.331</u>	<u>818.427</u>	<u>102.375</u>	<u>716.052</u>

Nedenfor ses en oversigt over konstaterede fejl og usikkerheder i forhold til det af kommunen aflagte regnskab. Disse fejl er ikke rettet i det endeligt aflagt årsregnskab.

	<u>Resultat- opgørelse t.kr.</u>	<u>Aktiver t.kr.</u>	<u>Gæld t.kr.</u>	<u>Egen- kapital t.kr.</u>
Ikke-korrigerede fejl				
Tilbageholdt skat vedr. Ivituut (tidligere år)			(3.009)	3.009
Nedskrivning af konjunkturpant		(1.718)		(1.718)
Ikke-korrigerede fejl i alt	0	(1.718)	(3.009)	1.291
Korrigeret aflagt årsregnskab jf. ovenfor	<u>64.331</u>	<u>818.427</u>	<u>102.375</u>	<u>716.052</u>

Årsregnskab korrigeret for ikke-korrigerede

fejl	<u>64.331</u>	<u>816.709</u>	<u>99.366</u>	<u>717.343</u>
------	---------------	----------------	---------------	----------------

Regnskabsmæssige usikkerheder

Der er i lighed med tidligere år store mellemværender mellem kommunen og Iserit. I løbet af 2012 er der ikke sket afklaring af de gamle posteringer og nye er kommet til. Vi er blevet oplyst om, at der arbejdes på at opnå en afklaring med Iserit. Mellemværenderne vedrører primært Tasiilaq. Det er således vores vurdering, at tilgodehavenderne hos Iserit er behæftet med en beløbsmæssig usikkerhed, da der ikke er enighed omkring faktureringerne mv.

Udover ovennævnte usikkerheder skal vi henvise til usikkerheden som følge af, at der på statuskontiene forsat er mange gamle posteringer som bør gennemgås og efterfølgende indtægts- eller udgiftsføres.

1.4.6 Likvide midler

1.4.6.1 Afstemning af likvide poster

Det grundlæggende for udarbejdelsen af et retvisende regnskab og løbende budgetopfølgning er bogføring og afstemning af de likvide poster.

Ved vores beholdningseftersyn medio oktober 2012 konstaterede vi enkelte bankkonti ikke havde været afstemt i 2012, mens andre afstemmes med for store mellemrum. Det fremgik dog også, at hovedkontoen i 2012 er afstemt 2-4 gange om måneden, hvilket er en forbedring i forhold til sidste år.

Vi har ligeledes fået oplyst, at der er indført retningslinjer for regelmæssige bankafstemninger, således at de forskellige bankkonti afstemmes ugentligt, hver 14. dag eller kvartalsvist.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet for 2012, udført ultimo maj 2013, har alle likvide midler været afstemt – både kasser og bankkonti. Antallet af åbentstående poster på bankkontiene er reduceret markant i løbet af 2012 og antallet af åbne poster fra 2012 er også minimalt. Særligt på lønbankkontiene er der dog fortsat mange gamle åbentstående poster, som afventer afklaring. Vi er opmærksomme på, at der fortsat arbejdes med afklaring af de åbne poster.

1.4.6.2 Bankbøger i Tasiilaq

Der blev i 2011 lukket en række bankbøger i Tasiilaq, hvor indestående er overført til kommunens hovedkonto. Bankbøgerne tilhørte forskellige fonde og foreninger, hvorfor de likvide midler herfra ikke er til kommunens fri disposition. Der er stadig ikke sket en ”tilbageførsel” af disse likvide midler til de respektive fonde og foreninger. Vi har fået oplyst, at økonomiudvalget arbejder på en afklaring heraf.

1.4.6.3 Fuldmagtsforhold

Ved gennemgang af fuldmagtsforholdene til kommunens bankkonti har vi konstateret, at der i løbet af 2012 er sket ajourføring af de tildelte fuldmagter, således at der ikke længere fremgår fratrådte medarbejdere. To medarbejdere har alene-fuldmagt, hvilket medfører, at de kan gennemføre udbetalinger alene. Vi har fået oplyst, at dette skyldes behovet for udbetalinger til fangere. Det er vores anbefaling, at der løbende foretages en gennemgang af betalingerne, hvor der kun har været én godkender. Det er væsentligt for sikkerheden og for at imødegå risikoen for besvigelser, at der fortsat er fokus på fuldmagtsforholdene.

1.4.7 Lønområdet

Det er vores vurdering, at der generelt er sket forbedringer på lønområdet i forhold til sidste år. Vi konstaterede ved løbende revision, at der foretages afstemning af de mange lønrelaterede statuskonti, hvilket sikrer, at antallet af åbentstående poster ikke forøges.

I lighed med sidste år, er det vores vurdering, at den løbende lønnings- og gageadministration overordnet set fungerer tilfredsstillende, således at de ansatte generelt får udbetalt den korrekte løn og gage. Dog er der fortsat udfordringer med manglende konsekvent modregning af a conto løn. Derudover er der efter vores opfattelse følgende mangler på lønningsområdet:

- Ud over en kort procedurebeskrivelse findes der ingen egentlig forretningsgangsbeskrivelse for lønningsområdet (vi er opmærksomme på, at disse er under udarbejdelse)
- Der udarbejdes ikke løbende afstemning af udgiftsførte poster samt indberetning til Skattestyrelsen, hvilket medfører at eventuelle uoverensstemmelser mellem de løbende indberetninger og lønsystemet ikke afdækkes inden for rimelig tid.
- Enkelte af de lønrelaterede statuskonti er ikke underlagt en fast og kontinuerlig afstemnings- og opfølgingsprocedure, hvorved en række differencer og på anden vis uafklarede posteringer får lov til at stå urørt på disse konti
- Der findes ikke nogen samlet kontrol, der sikrer, at alle bruttolønlisters udsendes, attesteres og returneres
- Der er ingen eller kun begrænset funktionsadskillelse i lønningsafdelingen

Vi er bekendt med, at der i 2012 såvel som i 2011 har været fokus på, at få afstemningsprocedurer mv. igangsat, således at der etableres et kontrolmiljø omkring de fremadrettede posteringer. Dette arbejde er kommet langt men ikke afsluttet, hvorfor vi anbefaler, at der fortsat rettes fokus fremad på etablering af et tilfredsstillende kontrolmiljø før ressourcerne bruges til oprydning i gamle posteringer.

Lønområdet er et af de beløbsmæssigt væsentligste områder i regnskabet, og vi anbefaler, at de fornødne ressourcer / kompetencer tilføres området til sikring af, at alle relevante afstemningsrutiner og andre kontroller indføres.

1.4.7.1 Lønafstemning (Lønssystem, økonomisystem og indberetninger)

Ved statusrevisionen har vi modtaget afstemning mellem lønssystem og økonomisystem, hvilket sikrer at alle udgiftsførte poster i lønsystemet registreres som udgift i økonomisystemet. Endvidere har vi modtaget afstemning mellem udgiftsførte poster i lønsystemet og indberetningerne af A-indkomst henholdsvis B-indkomst til Skattestyrelsen. Der er en samlet difference, der viser, at den samlede udgiftsførte indkomst er 438 t.kr. højere end den indberettede indkomst, hvilket svarer til 0,05% af den samlede indberettede indkomst i 2012.

Udarbejdelsen af lønafstemning mellem lønssystem, økonomisystem og indberetninger til Skattestyrelsen anses som en klar forbedring i forhold til tidligere år, hvor en sådan afstemning ikke har været udarbejdet.

1.4.7.2 Indberetning af frie goder

Vi har modtaget et udtræk over alle indberetninger til Skattestyrelsen for 2012 af fri telefon, feriefrirejser og fri bil. Vi har stikprøvevist kontrolleret indberetningerne af feriefrirejser og konstateret, at indberetningen af feriefrirejser ikke indeholder alle afholdte feriefrirejser i 2012. Vi anbefaler, at der etableres en forretningsgang, der sikrer fuldstændig indberetning af såvel fri telefon, feriefrirejser som fri bil, således at kommunen overholder de krav til indberetninger, som fremgår af skattelovgivningen.

Vi har fået oplyst, at kommunen vil foretage efterangivelse af de frie biler, som endnu ikke er indberettet. Vedrørende feriefrirejser samt fri telefon igangsættes ikke efterangivelse for 2012. For alle frie goder er der igangsat arbejde for at sikre fuldstændig indberetning for 2013.

Vi har ligeledes stikprøvevist kontrolleret, hvorvidt ansættelseskontrakter angiver ret til de frie goder, der er indberettet. I mange tilfælde kan vi konstatere, at de indberettede frie goder ikke fremgår af ansættelseskontrakterne. Vi anbefaler, at retten til frie goder anføres i ansættelseskontrakterne eller tillæg til disse.

1.4.7.3 Datasikkerhed på lønssystemet

Det er Grønlands Selvstyre der er ejer af og har ansvaret for datasikkerheden for serveren, som lønssystemet kører på. På baggrund af dette har vi bedt kommunen anmode Grønlands Selvstyre om en erklæring vedrørende datasikkerheden. Det er oplyst, at der ikke foreligger en sådan erklæring.

Vi henstiller til, at kommunen igen følger op på datasikkerheden og sikrer sig, at Grønlands Selvstyre får udarbejdet en erklæring.

1.4.7.4 Poster på midlertidig lønfordelingskonto og øvrige lønafregningskonti

Det er vores vurdering, at hovedparten vedrører tidligere år og efter afklaring bør ompostes til egenkapitalen. Som led i kommunens vurdering af posterne er der fokus på, hvorvidt eventuel fejlpostering i tidligere år, kan have betydning for den enkelte borger.

1.4.8 Anvisning og attestation mv.

Procedure for attestation og anvisninger skal være fastlagt i kommunens kasse- og regnskabsregulativ. Det gældende regulativ fra 2008 er i lighed med sidste år fortsat under ajourføring, da der mangler, at blive udarbejdet nogle bilag. Vi anbefaler, at der fokuseres på udarbejdelse af et tidssvarende og fuldt dækkende regulativ, da dette danner grundlag for mange af kommunens forretningsgange.

Der er i 2012 igangsat arbejde omkring opdatering og ajourføring af attestations- og anvisningsbemyndigelser. På mange kontoområder foreligger der dog stadig ikke opdaterede bemyndigelser og for flere konti er den samme person, der er anført som attestant og anviser. Der er vores anbefaling, at attestant og anviser ikke er samme person.

Vi anbefaler således fortsat, at anvisnings- og attestationsreglerne samt dokumentation for bemyndigelser ajourføres, således at den interne kontrol omkring godkendelse af bilag kommer til at fungere efter hensigten. Det er ligeledes væsentligt, at der tages stilling til, hvordan kreditorbogholderne skal kontrollere bilaget for korrekt godkendelse inden bogføring.

1.4.9 Fortegnelse over forpligtelser

I henhold til Lov om den kommunale styrelse § 46, stk. 1, pkt. 1 er der krav om, at årsregnskabet skal ledsages af en fortegnelse over kautions-, leje-, leasing- og garantiforpligtelser. På baggrund af tilbagemeldinger fra de enkelte stabs- og fagchefer har økonomiafdelingen udarbejdet denne oversigt. Vi har stikprøvevist udvalgt kontrakter til kontrol, men ikke modtaget tilstrækkeligt dokumentation herpå, hvorfor vi ikke kan udtale os om fortegnelsens rigtighed. Da der ikke er etableret en fælles forretningsgang vedr. registrering af indgåede aftaler har det ikke været muligt at kontrollere fuldstændigheden af den udarbejdede oversigt over kautions-, leje-, leasing- og garantiforpligtelser.

Det anbefales, at der udarbejdes retningslinjer for registrering af indgåede kontrakter mv.

1.4.10 Registrering på person eller selskab (registrantniveau)

Vi har ved revisionen foretaget stikprøver på registrantniveau og der er i lighed med tidligere år fortsat er en del konteringsfejl. Dette medfører, at registranter både kan blive opkrævet forkert eller få udbetalt penge, som de reelt ikke har til gode.

Derfor er det vores anbefaling, at samtlige registrantlister fortsat gennemgås kritisk med henblik på sikring af korrekt registrering. Endvidere bør der etableres en forretningsgang for løbende gennemgang af registrantkonti.

1.4.11 Kommunen i registrantlisterne

Kommuneqarfik Sermersooq indgår i lighed med sidste år i registrantlisterne, hvilket den ikke bør. Vi anbefaler, at identificering og eventuel ompostering af kommunen i registrantlisterne indarbejdes i forretningsgangen beskrevet i afsnit 1.4.8.

1.4.12 Kreditorer

Vi har fået oplyst, at fra maj 2012 sker alle bogføringer af kreditorbilag via kreditormodulet. Ved konsekvent brug af kreditormodulet bør risikoen for dobbeltbetalinger, som der tidligere har været problemer med, blive mindsket.

Der foretages ikke systematisk afstemning af kreditorerne, hvilket begrundes med følgende forhold; ingen forregistrering af bilag samt at der ikke opereres med hensættelser i det kommunale regnskabsystem. Den anvendte regnskabspraksis anfører indregning efter transaktionsprincippet, hvorved der også bør ske indregning af hensættelse til skyldige omkostninger jf. afsnit 1.4.3.

Vi anbefaler, at der etableres en forretningsgang for afstemning af kreditorer (evt. på rotationsbasis), således at afstemningsposter identificeres og afklares løbende. Vi har fået oplyst, at eventuelt modtagne kreditorkontoudtog udsendes til de respektive forvaltninger, der forestår afstemningen. Det er dog vores anbefaling, at afstemningen foretages centralt, da flere kreditorer vedrører flere forvaltninger samt for at føre tilsyn med udarbejdelsen af afstemningerne.

Ajourført kreditorbogføring medfører endvidere et bedre grundlag for budgetopfølgningen i de enkelte afdelinger.

1.4.13 Deponeringskonto for Selvstyreandel af pantebreve

Ved salg af kommunale udlejningsboliger, hvor der er ydet tilskud fra Landskassen, er det tilbage i 2006 aftalt, at et beløb svarende til 60 % af de indgående beløb (svarende til tilskudsdel) skal overføres til en deponeret konto i et grønlandsk finansieringsinstitut. Der er fastsat særlige regler for, hvad disse penge kan benyttes til, og de er således ikke til fri disposition for kommunen.

Kommunen har udarbejdet en opgørelse, der viser at deponeringen pr. 31.12.12 skal udgøre 39.961 t.kr. På deponeringskontoen er indeståendet på 13.064 t.kr. Der mangler således overførsel af 26.897 t.kr. fra kommunens frie likvide midler til deponeringskontoen. Fejlen er korrigeret i regnskabet jf. afsnit 1.4.5 og kommunen har oplyst, at der snarest muligt sker overførsel mellem bankkontiene.

Ledelsen har besluttet, at renteindtægter på deponeringen tilgår kommunens frie midler, da der ikke er nogen lovregel herfor.

Fejlens beløbsmæssige størrelse medfører, at der er tale om en fundamental fejl i tidligere regnskaber. Fundamentale fejl korrigeres jævnfør god regnskabsskik i sammenligningstallene, således at regnskabets fremgår som om fejlen ikke har eksisteret.

1.4.14 Pantebreve – Lejer til ejer

I regnskabsposten regulerende passiver er bogført en gæld på 26.735 t.kr. som modsvarer værdien af tilgodehavender fra pantebreve på Lejer til ejer boliger. Der er imidlertid ikke tale om en gæld, der skal betales ved indfrielse af pantebrevene, men udtryk for fejlbogføring.

Ved tidligere års udstedelse af pantebreve er bogføringen sket som en udgift i driften og tilgodehavendet er fejlagtigt ikke registreret under aktiver. Kommunen er således i gang med registrering af disse tidligere udgiftsførte pantebreve, som er bogført under kommunale udlån og regulerende passiver. Passiv posten under regulerende passiver er dog udtryk for en korrektion af den oprindelige udgiftsførsel og skal således korrigeres over egenkapitalen, hvor tidligere års resultater henstår. Fejlen er korrigeret i regnskabet jf. afsnit 1.4.5

Fejlens beløbsmæssige størrelse medfører, at der er tale om en fundamental fejl i tidligere regnskaber. Fundamentale fejl korrigeres jævnfør god regnskabsskik i sammenligningstallene, således at regnskabets fremgår som om fejlen ikke har eksisteret.

1.4.15 Konjunkturpant – Lejer til ejer

I regnskabsposten regulerende passiver er bogført en gæld på 18.827 t.kr. som modsvarer værdien af tilgodehavender fra konjunkturpantebreve. Der er imidlertid ikke tale om en gæld, der skal betales ved indfrielse af pantebrevene, men udtryk for fejlklassifikation af kontoen. Kontoen skal i henhold til de autoriserede konteringsregler klassificeres sammen med aktivkontoen, således at den samlede værdi under aktiverne er 0 kr.

Konjunkturpantet er udtryk for en værdiregulering af boligerne, der blev solgt til en pris under markedsværdi. Konjunkturpantet nedskrives over 10 år og indfries kun, hvis boligerne sælges inden for perioden på de 10 år. Det er således usikkert, hvorvidt kommunen vil få værdien svarende til konjunkturpantet, da det afhænger af tidspunktet for salg af boligen. Konjunkturpantet betragtes i regnskabsmæssig forstand som et eventuelaktiv (usikkerhed om fremtidig realiseret beløb samt tidspunkt for modtagelse af eventuel indfrielse), og skal ikke indregnes i regnskabet. Fejlen er korrigeret i regnskabets jf. afsnit 1.4.5.

Fejlens beløbsmæssige størrelse medfører, at der er tale om en fundamental fejl i tidligere regnskaber. Fundamentale fejl korrigeres jævnfør god regnskabsskik i sammenligningstallene, således at regnskabets fremgår som om fejlen ikke har eksisteret.

Ved indfrielse af pantebreve med konjunkturpant benyttes ikke den korrekte nedskrivning af konjunkturpantet. I henhold til kommunens jurist skal nedskrivningen startes på overtagelsesdagen for pantebrevet, og nedskrivningen skal kunne opgøres på dagsbasis, således at en præcis nedskrivning på dagsbasis kan opgøres ved indfrielse. I den foreliggende opgørelse er nedskrivningerne foretaget fra og med slutningen af det år, hvor konjunkturpantet er overtaget. Dette medfører, at der er opkrævet for meget i konjunkturpant ved indfriede pantebreve. Det er vores anbefaling, at samtlige indfrielse gennemgås, således at for meget opkrævede beløb kan tilbagebetales.

Endvidere medfører det benyttede starttidspunkt for nedskrivningerne, at der er nedskrevet 1,7 mio. kr. for lidt på konjunkturpantet jf. afsnit 1.4.5. Nedskrivningen af konjunkturpant rammer såvel aktiv- som egenkapitalen, men har ingen effekt på det regnskabsmæssige resultat.

1.4.16 Anden kortfristet gæld

Regnskabsposten anden kortfristet gæld omfatter primært lønrelaterede gældsposter som eksempelvis A-skat, AMA og feriepenge. Skyldig A-skat og AMA er afstemt til lønkørslerne for december 2012 uden væsentlige bemærkninger.

Skyldige netto feriepenge indgår med 17,4 mio. kr. (art 9888), hvorpå vi har modtaget specifikation pr. medarbejder fordelt pr. år. Vi har stikprøvevist kontrolleret posterne uden væsentlige bemærkninger. Det kan oplyses, at 15,8 mio. kr. udgør feriepenge optjent i 2012, mens den resterende saldo er restferiepenge fra 2011 og tidligere.

Endelig er omfanget af gamle poster under anden kortfristet gæld i lighed med tidligere år omfattende, hvilket understreger, at der fortsat ligger et stort arbejde forude med oprydning i disse poster.

1.4.17 Tillægsbevilling / budgetopfølgning

Kommunens budgetterede resultat samt ændring i bevillinger kan opsummeres således:

	<u>Mio. kr.</u>
Oprindeligt budgetteret underskud	(32,1)
Tillægsbevilling driftsudgifter	(73,2)
Nedskæring i bevilling til anlægsudgifter	98,6
Tillægsbevilling driftsindtægter	<u>48,8</u>
Årets budgetterede resultat efter bevillingskorrektioner	<u>42,1</u>

Der er i løbet af 2012 givet en tillægsbevilling på 73,2 mio. kr. til driftsudgifter, bevillingen til anlægsudgifter er reduceret med 98,6 mio. kr. og samtidig er de bevilgede indtægter forøget med 48,8 mio. kr. Dermed er der endeligt for år 2012 bevilget et overskud på 42,1 mio. kr. vedr. den løbende drift mod et oprindeligt underskud på 32,1 mio. kr.

Årets resultat udviser et overskud på 64,3 mio. kr. svarende til et mindreforbrug i forhold til den samlede bevilling på 22,3 mio. kr.

I forbindelse med vores revision af kreditorerne har vi konstateret, at der er en del fejl i periodiseringen mellem årene, hvilket medfører, at omkostninger vedrørende 2012 er bogført i 2013 og omvendt. Det er vores anbefaling, at der rettes større fokus på bogføring i korrekt periode. Attestant og anviser, kreditorbogholder samt kontoansvarlig bør udvise større ansvar for korrektion, kontering og periode.

Ved kontrol af bilag er det vores vurdering, at der for en del bilag er en uhensigtsmæssig stor tidsforskel mellem bilagets datering og bogføringsdato. Dette medfører eksempelvis, at omkostningerne ikke registreres rettidigt i forhold til afholdelsen heraf, hvilket besværliggør de enkelte ledes budgetopfølgning.

Det er vores anbefaling, at der etableres forretningsgange samt interne kontroller, der sikrer, at fakturaer registreres og betales rettidigt, kreditorer afstemmes samt at fejl identificeres og straks korrigeres, således at der sikres et fuldstændigt grundlag for budgetopfølgning til brug for en effektiv økonomistyring i kommunen.

1.4.18 Tillægsbevillinger til anlægsprojekter

Ved revisionen af anlægsregnskaber har vi konstateret, at det ikke – på en overskuelige måde – er muligt at afstemme det samlede bevilgede beløb pr. projekt til godkendelser i kommunalbestyrelsen. I revisionspåtegningerne på anlægsregnskaberne udtrykker vi os således kun om det forbrugte beløb.

På baggrund heraf, er det vores anbefaling, at der etableres en forretningsgang som sikrer, at der udarbejdes en oversigt over bevillingerne til hvert enkelt projekt. Derudover bør informationsværdien omkring bevillinger forøges i det materiale som forelægges kommunalbestyrelsen.

1.4.19 Anlægsregnskaber

Der er ikke aflagt anlægsregnskaber i overensstemmelse med lovgivningen for afsluttede anlægsprojekter siden 2008.

Vi har modtaget 11 anlægsprojekter til revision. Der er ikke udarbejdet egentlige anlægsregnskaber og materialet har, så vidt vi er orienteret, ikke været til behandling i fagudvalg og kommunalbestyrelse

som det er foreskrevet i Kasse- og Regnskabsregulativet. I henhold til aftale med fagchef for Økonomisk Sekretariat har vi revideret forbrugsoversigterne for de enkelte projekter i stedet for egentlige anlægsregnskaber. Denne praksis er stoppet efter disse 11 anlægsprojekter og der skal nu udarbejdes egentlige anlægsregnskaber som godkendes i fagudvalg inden revision.

Det anbefales, at der etableres en forretningsgang til sikring af, at der udarbejdes anlægsregnskab rettidigt (samt for gamle projekter) samt at der er oversigt over dokumenter, bilag og bevillinger.

1.4.20 Regningstilgodehavender

Fra 2011 til 2012 ses overordnet en stigning i kommunens regningstilgodehavender på 12,7 mio. kr. En væsentlig del af denne stigning kan henføres til tilgodehavender fra byggemodningsandele som er steget med 4,8 mio. kr. fra 0,4 mio.kr. i 2011 til 5,2 mio. kr. i 2012. Når der ses bort fra byggemodningsandelene er de øvrige regningstilgodehavender steget med 7,9 mio. kr. i 2012 til 80,3 mio. kr. ved udgangen af 2012. Kommunens tilgodehavender er således fortsat støt stigende.

I lighed med sidste år er eksempelvis muligheden for opsigelse af institutionspladser ved manglende betaling ikke benyttet. Vi anbefaler, at der rettes fokus på mulighederne for at begrænse tilgangen i tilgodehavenderne inden for den gældende lovgivning.

Vi er bekendt med, at en stor del af regningstilgodehavenderne er sendt til inddrivelsesmyndigheden. Erfaring omkring inddrivelse gennem årene viser, at langt størstedelen aldrig inddrives, hvilket medfører en fortsat stigning i tilgodehavenderne.

Det er derfor vores vurdering, at en stor del af kommunens tilgodehavender aldrig vil blive inddrevet.

Vi anbefaler, i lighed med sidste år, at lovgivningen for de enkelte områder gennemgås med henblik på at vurdere muligheden for, at fratage tilbagebetalingspligten og dermed driftsføre omkostningerne. Vi er bekendt med, at dette er tilladt i langt de fleste tilfælde jf. de foreliggende lovgivninger.

Økonomiafdelingen har overfor os oplyst, at der kun kan foretages ned- eller afskrivning af fordringer på baggrund af meddelelse fra inddrivelsesmyndighederne. De gældende lovgivninger på flere områder giver dog beslutningsmyndigheden til afskrivning af fordringer til kommunalbestyrelsen, hvorfor det er vores opfattelse, at der bør skabes klarhed over, hvem der kan træffe afgørelse herom.

1.4.21 Inddrivelse af restancer via inddrivelsesmyndighederne

I lighed med sidste år, er det fortsat vores vurdering, at de nuværende procedurer omkring inddrivelse af fordringer er uhensigtsmæssige. For nærmere beskrivelse heraf henvises til afsnit 1.4.13 i revisionsprotokollen vedr. 2010.

Vi har af kommunen fået oplyst, at der i 2012 er overdraget 30,6 mio. kr. til inddrivelse og modtaget 16,7 mio. kr. retur fra inddrivelsesmyndighederne.

Det er overfor os oplyst, at kommunen ikke selv kan lave udtræk således at der løbende kan laves afstemninger af registreringerne mellem kommunen og inddrivelsesmyndighederne. Der henvises til afsnit 1.4.23 i revisionsprotokollen for 2011 for beskrivelse af uoverensstemmelse primo 2012.

1.4.22 Børnetilskud

I regnskabsposten periodeafgrænsningsposter indgår børnetilskud med en gæld på 1,3 mio. kr. Denne gæld vedrører primært udbetalinger, som har været fejlbehæftede og derfor ikke har kunnet overføres til modtagerens bankkonto (eksempelvis ved borgerens ændring af bankkontonummer). Der bør løbende ske undersøgelse af de poster, som bogføres på denne konto, men dette har været forsømt. Poster fra 2011 er nedbragt med 120 t.kr., mens der er nye poster fra 2012, der udgør 380 t.kr.

Vi anbefaler, at der snarest muligt etableres en forretningsgang der sikrer, at sådanne udbetalinger, der er returneret af bankerne, undersøges med det samme og nødvendige korrektioner foretages, således at betalingerne kan tilgå beløbsmodtagerne.

1.4.23 Gennemgang af generelle it-kontroller

Vi har i lighed med tidligere år drøftet forholdene omkring kommunens økonomisystem med fagchefen for IT. Det er således stadig vores vurdering, at der er væsentlige grundlæggende forhold omkring de generelle it-kontroller, der skal forbedres. Udover forbedring af den fysiske placering af servere samt godkendelse af brugerrettigheder er der ikke sket væsentlige ændringer, hvorfor der henvises til tidligere protokollater samt rapporten for gennemgang af generelle it-kontroller (2007) samt rapport om opfølgning gennemgang (2009).

1.4.24 Bemærkninger til investeringsplaner, budgetoverslag mv.

I henhold til Lov om den kommunale styrelse § 46, stk. 1, pkt. 3 skal regnskabet ledsages af årsagsforklarende bemærkninger til kommunens investeringsplaner, de flerårige budgetoverslag mv. Vi henleder opmærksomheden på, at regnskabet ikke er ledsaget heraf, men at oversigt og bemærkninger foreligger i forbindelse med materialet til budgetgodkendelse. Vi anbefaler, at dette materiale fremadrettet også offentliggøres sammen med årsregnskabet.

1.4.25 Brættet i Nuuk

Vi har fået oplyst, at der skal aflægges separat regnskab for Brættet, men vi har ikke fået foretaget dette hverken for 2011 eller 2012, hvorfor der ikke er foretaget separat revision heraf. Brættet indgår i det kommunale regnskab under det tekniske område med en nettoudgift på 3,6 mio. kr. i 2012. Nettoudgiften sammensættes af indtægter på 502 t.kr. og udgifter for 4.112 t.kr.

Vi anbefaler, at regnskaberne snarest muligt udarbejdes og godkendes internt i kommunen, således at det kan sendes til revision. Vi har fået oplyst, at der foreligger en driftsaftale mellem kommunen og Brættet, men ikke indhentet denne. Vi anbefaler, at kommunens udgifter afstemmes med denne aftale.

2. Kommentarer til årsregnskabet

Overordnet set er det vores vurdering, at årsregnskabet for 2012 er aflagt efter de for grønlandske kommuner gældende regnskabsbestemmelser, og at det under hensyn til disse bestemmelser giver et retvisende billede af kommunens drifts- og anlægsaktiviteter for 2012 samt kommunens økonomiske stilling pr. 31. december 2012.

2.1 Resultatopgørelsen

2.1.1 Det sociale område, 466.859 t.kr. (2011: 457.294 t.kr.)

Regnskabsposten består af følgende hovedkonti:

	<u>2012</u> <u>t.kr.</u>	<u>Bevilling</u> <u>t.kr.</u>	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>
Fripladser på daginstitutionsområdet	338	562	546
Hjælpeforanstaltninger for børn og unge	121.888	110.774	117.869
Førtidspension	31.521	39.911	34.483
Underholdsbidrag *	7.036	8.176	8.126
Offentlig hjælp	64.750	64.629	57.923
Andre sociale ydelser (barsel og boligsikring)	20.184	21.445	20.290
Ældreforsorg (alderspension)	96.418	101.467	104.621
Handicapområdet	120.413	122.176	110.602
Andre sociale omkostninger	<u>4.312</u>	<u>4.980</u>	<u>2.834</u>
	<u>466.859</u>	<u>474.120</u>	<u>457.294</u>

*) Der gøres opmærksom på, at underholdsbidrag er omfattet af tilbagebetalingspligt og derfor også indregnes som tilgodehavende. Udgiften i driften følger således ikke regnskabsprincippet for øvrige tilgodehavender, da der sædvanligvis ikke foretages afskrivning af tilgodehavender. Den samlede udgift i driften er inklusiv afskrivninger af tidligere års bidrag.

Hjælpeforanstaltninger for børn og unge, 121.888 t.kr.

Vi har stikprøvet gennemgået almindeligt plejevederlag og kontrolleret at udbetaling sker i overensstemmelse med gældende regler samt at der foreligger behørig dokumentation herfor. Alle stikprøver herpå er gennemgået i Tasiilaq.

Der foreligger ofte ikke dokumentation eller der er ikke sammenhæng mellem dokumentation og udbetaling. Endelig har der været tilfælde af fejlkonteringer, hvor udbetalingerne ikke vedrører plejevederlag.

Det er vores anbefaling, at udarbejdes en forretningsgang til sikring af at udbetaling sker i overensstemmelse med gældende regler samt at der foreligger behørig dokumentation herfor.

Førtidspension, 31.521 t.kr.

Vi har gennemgået udvalgte personsager og påset, at beregning af førtidspension sker i overensstemmelse med gældende regler og satser. Vi har herunder stikprøvevist kontrolleret, at der foreligger godkendelse fra kommunalbestyrelsen i form af Tværfagligt Udvalg. Vi har i forbindelse med revisionen af kommunens selvstyrebalance kontrolleret, at refusionen fra Grønlands Selvstyre er opgjort korrekt.

Der mangler generelt tro- og loveerklæringer om indkomstforhold mv. Derudover er der konstateret fejl i forbindelse med at førtidspensionister ikke bliver flyttet til alderspension, når retten hertil opnås samt udbetalinger, der fortsætter efter fraflytning fra kommunen uden at der udstedes regning til borgeren. De to sidstnævnte forhold vil medføre forkert refusion fra Landskassen.

Offentlig hjælp, 64.750 t.kr.

Vi har stikprøvevist gennemgået beregning og dokumentationen for udbetaling af offentlig hjælp i henhold til de gældende regler. Generelt er det vores vurdering, at beregningsskemaet ikke benyttes konsekvent i andre byer end Nuuk. Det er vores anbefaling, at brugen af skemaet indføres alle steder, da det gerne skal bidrage til, at alle relevante forhold indgår i beregningen. Der indhentes ofte ikke kontoudtog fra banken, hvorfor der ikke sker modregning af eventuel indkomst.

I flere tilfælde er der udbetalt offentlig hjælp til borgere over 65 år. Alderspensionister opfylder ikke kriterierne for at kunne modtage offentlig hjælp. Endvidere indgår selskaber samt personer med negative saldi i registrantlisten. Der bør løbende foretages en gennemgang af registrantlisterne for at identificere fejlbehæftede posterings.

Endelig er der identificeret mange konteringsfejl, hvor posteringerne enten skal være på en anden arts-konto eller på et andet cpr.nr.

Boligsikring, 16.806 t.kr. (brutto 41.974 t.kr. før refusion fra Selvstyret)

Vi har gennemgået området og stikprøvevist udvalgt sager til revision og herunder påset, at beregning og udbetaling af boligsikring sker i overensstemmelse med gældende regler og satser.

Vi har konstateret, at det i modsætning til tidligere år generelt er den aktuelle indkomst, der lægges til grund for beregningen, hvorved beregningen nu er i overensstemmelse med instruksen for boligsik-

ring. Dog er der mange fejl i selve beregningen af boligsikring i forbindelse med reduktion ved stigende indkomst. Det er vores anbefaling, at det undersøges, hvorvidt der er tale om en fejl i beregningens opsætning i systemet.

Dokumentationen i sagsmapperne er ofte mangelfuld, hvorfor vi anbefaler, at regler for indhentning og arkivering af dokumentation strammes op.

Barselspenge, 1.102 t.kr. (brutto 11.016 t.kr. før refusion fra Selvstyret)

Vi har gennemgået området og stikprøvevist udvalgt sager til revision og herunder påset, at beregning og udbetaling af dagpenge i barselsperioden sker i overensstemmelse med gældende regler og satser.

Vi har i lighed med tidligere konstateret fejl i beregningerne samt i grundlaget for udbetalingerne, hvor der både er for meget og for lidt udbetalt. I mange tilfælde udbetales barselsdagpenge i en længere periode end de maksimale 34 uger. Vi anbefaler, at beregningerne altid gennemgås og godkendes af en anden medarbejder end den der har udarbejdet beregningen.

Alderspension, 11.923 t.kr. (96.549 t.kr. før refusion fra Selvstyret)

Vi har gennemgået udvalgte personsager og påset, at beregning af alderspension sker i overensstemmelse med gældende regler og satser.

Det er i lighed med sidste år vores opfattelse, at der på området mangler helt basale forebyggende og opdagende kontroller. Forebyggende kontroller bør være, at de foretagne beregninger af pensionens grundbeløb og det rådighedsbestemte tillæg gennemgås af en person, som ikke har deltaget i beregningsarbejdet, eksempelvis en fra controllerafdelingen. Denne gennemgang bør foretages i forbindelse med den årlige beregning. De opdagende kontroller kan blandt andet bestå i gennemgang af registrantlister, således at eventuelle fejl kan korrigeres, inden de beløbsmæssigt får et så betydeligt omfang, at de ikke kan korrigeres uden væsentlig ulempe for pensionisten. Det er vores opfattelse, at det med en beskeden indsats vil være muligt at undgå de fleste af de fejl, som vi har konstateret i vores stikprøver.

Vi har dog fået oplyst, at der er indført kontrollister, som kan identificere nogle fejltypen, men det er dog vores vurdering, at der er behov for yderligere kontroller.

Revisionen af de beregnede grundbeløb for alderspension har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger. Dog bør der rettes mere fokus på korrekt forventet bi-indkomst samt at der ved alderspensionister med udenlandsk baggrund skal beregnes brøkpension i forhold til reglen om 40 års ophold inden for Rigsfællesskabet for opnåelse af ret til fuld alderspension.

2.1.2 Undervisning og kultur, 504.462 t.kr. (2011: 478.159 t.kr.)

De samlede bevillinger til Undervisnings- og Kulturområdet udgjorde 489.376 t.kr., og der er således netto tale om et merforbrug på 15.086 t.kr.

I lighed med sidste år mangler der generelt forretningsgangsbeskrivelser og retningslinjer, hvoraf det fremgår, hvilke personer, der har ansvaret for den daglige sagsbehandling, afstemning og opfølgning mv. Endvidere bør det fremgå hvilke interne kontroller, der er etableret til sikring af, at eventuelle fejl og mangler opdages og korrigeres.

På området for lærerlønninger er der behov for opstramning af dokumentation for de enkelte ansættelsesforhold.

Det er vores vurdering, at den løbende økonomiopfølgning med skolerne har været nedprioriteret, hvilket både skyldes arbejde med andre fremadrettede opgaver (eksempelvis budget) samt udskiftning i stillingen som fagkoordinator. Det er fagkoordinatoren, der foretager opfølgningen med skolelederne. Afstemning af oktober-indberetninger til aktivitetsplaner er først igangsat i november, hvilket skyldes manglende indsamling af data.

I lighed med tidligere år er der fortsat behov for opstramning på forretningsgangene omkring feriefrirejser. Vi er opmærksomme på, at HR-afdelingen er i gang med udarbejdelse af nye retningslinjer herfor. Retningslinjerne bør endvidere indeholde sikring af korrekt indberetning til Skattestyrelsen jævnfor afsnit 1.4.7.2.

På daginstitutionsområdet fungerer forretningsgangen omkring påmindelse, varsling og eventuelt udmeldelse ikke efter hensigten. Der var medio november 2012 ikke udsendt påmindelser eller varsler siden januar 2012. Det er vores anbefaling, at der strammes op herpå.

Dokumentationen for godkendelse af tilskud til halleje er meget mangelfuld. Endvidere er der ingen kontrol af, at udbetaling af tilskud ikke overstiger den godkendte tildeling. Det er vores anbefaling, at der snarest muligt udarbejdes klare forretningsgange for tilskudsområdet.

2.1.3 Anlægsområdet, 99.752 t.kr. (2011: 138.844 t.kr.)

Årets forbrug kontra bevilling kan opsummeres som følger:

	<u>Forbrug t.kr.</u>	<u>Bevilling t.kr.</u>	<u>Afvig. t.kr.</u>
70 Anlægsudgifter vedr. boligområdet	36.323	30.630	(5.693)
71 Administrationen	11.022	11.154	132
72 Det tekniske område	3.121	7.407	4.286
73 Arbejdsmarkeds- og erhvervsområdet	0	(964)	(964)
74 Det sociale område	2.129	1.706	(423)
75 Undervisnings- og kulturområdet	15.928	23.066	7.138
76 Forsyningsvirksomhed	14.569	12.532	(2.037)
77 Byggemodning	<u>16.659</u>	<u>11.830</u>	<u>(4.829)</u>
I alt	<u>99.752</u>	<u>97.361</u>	<u>(2.391)</u>

Der mangler skriftlige forretningsgangsbeskrivelser for afstemninger og opfølgninger på projekter, herunder hvilke interne kontroller der er etableret til sikring af, at eventuelle fejlposter og mangler opdages og korrigeres.

På baggrund af den udførte revision, er det vores overordnede konklusion, at sagsbehandlingen af anlægsprojekter fungerer tilfredsstillende, men arkivering af bilag og anden dokumentation bør forbedres, således at bl.a. anlægsregnskaber løbende kan udarbejdes. Det er vores vurdering, at de foreliggende retningslinjer ikke konsekvent følges, særligt med hensyn til arkivering af dokumenter.

Der henvises i øvrigt til afsnit 1.4.19 vedr. anlægsregnskaber og afsnit 1.4.25 vedr. Brættet.

2.2 Balancen

2.2.1 Aktier og obligationer, 34.962 t.kr. (2011: 34.962 t.kr.)

Aktiebeholdninger er afstemt til årsopgørelser fra pengeinstitutter og vi har indhentet bekræftelse på, at der ikke har været til- og/eller afgang i året.

2.2.2 Bundne midler, 39.961 t.kr. (2011: 39.961 t.kr.)

De bundne midler er afstemt til opgørelse fra kommunen, hvorved vi har konstateret, at der mangler deponering af 27 mio. kr. Den indregnede saldo før korrektion er afstemt til årsopgørelse fra banken.

Der henvises til beskrivelsen i afsnit 1.4.13.

2.2.3 Kommunale udlån, 240.475 t.kr. (2011: 231.789 t.kr.)

Kommunale udlån består primært af tilgodehavender på pantebreve. Vi har afstemt saldoen vedr. pantebrev til kommunens opgørelse af 10/40/50 hhv. 20/20/60 lån (212,6 mio. kr.) og ”lejer til ejer” lån (26,7 mio.kr.) uden væsentlige bemærkninger. Vi har stikprøvevist kontrolleret poster til pantebreve uden væsentlige bemærkninger.

I regnskabsposten indgår desuden 1,2 mio. kr. øvrige udlån.

2.2.4 Kortfristede tilgodehavender, 383.939 t.kr. (2011: 389.057 t.kr.)

Ved vores revision har vi på baggrund af gennemgang af grundlaget for de væsentligste poster konstateret, at der er fortsat er mange fejlposterings på registrantniveau, der henvises til omtale i afsnit 2.1.

Der er kommet mere fokus på gennemgang af registrantlister samt opkrævning af forskud via lønninger. Det er dog vores vurdering, at der stadig er mange fejlposterings, der ikke identificeres og korrigeres, samt forskud der ikke modregnes i lønninger mv.

Vedrørende regnskabsprincipperne for tabsafskrivning, er det i lighed med tidligere år vores vurdering, at disse bør revurderes i henhold til lovgivningen jf. afsnit 1.4.20.

Pr. 31. december 2012 har medlemmerne af kommunalbestyrelsen en samlet gæld til kommunen på 233 t.kr., hvoraf 85 t.kr. er forfaldne. De forfaldne beløb fordeler sig primært på 3 medlemmer.

2.2.5 Likvide beholdninger, 118.066 t.kr. (2011: 35.982 t.kr.)

Som omtalt i afsnit 1.4.6 er der sket en forbedring af de interne kontroller og forretningsgange i løbet af 2012.

I forbindelse med statusrevisionen har vi gennemgået foreliggende afstemninger af de likvide beholdninger. Der henvises til vores bemærkninger i afsnit 1.4.6.

Vi har endvidere indhentet engagementsforespørgsler fra de enkelte pengeinstitutter pr. 31. december 2012. Der henvises til afsnit 1.4.6.2 vedrørende fuldmagtsforhold.

Tidligere var der krav om, at kommunens likviditet skal udgøre en konkret procentdel i forhold til de samlede drifts- og anlægsudgifter. Pr. 1. april 2012 er dette erstattet af et krav om, at kommunen til enhver tid skal have en likviditet, der er tilstrækkelig til betaling af de løbende forpligtelser.

I det af kommunalbestyrelsen godkendte budget for 2013 fremgår, at der forventes en likvid beholdning på 119,1 mio. kr. ultimo 2013, hvilket er efter en låneoptagelse på 89,8 mio. kr.

2.2.6 Egenkapital, 716.052 t.kr. (2011: 637.192 t.kr.)

Egenkapitalen primo 2012 er afstemt til egenkapitalen pr. 31. december 2011.

Fejlbogføringen af pantebreve under regulerende passiver er beløbsmæssigt så stor, at den betragtes som en fundamental fejl i tidligere års regnskaber. Fundamentale fejl korrigeres på egenkapitalen primo, hvorved regnskabet fremgår, som hvis fejlen ikke havde været.

Bevægelserne på egenkapitalen fra primo 2012 til ultimo 2012 kan specificeres således:

	<u>t.kr.</u>
Saldo 1. januar 2012	606.252
Fundamental fejl vedr. passiv bogføring af Lejer til ejer	29.034
Del af fundamental fejl vedr. passiv bogføring af konjunkturpant	<u>1.906</u>
Saldo 1. januar 2012 efter korrektion af fundamental fejl	637.193
Regulering vedr. pantebreve (primært registrering i 2012 af gamle pantebreve)	10.995
Nedskrivning af konjunkturpant 2012	(3.681)
Modpost til driftsført nettoudlæg vedr. underholdsbidrag	6.642
Modpost til driftsført hjælp mod tilbagebetaling	572
Årets resultat 2012	<u>64.331</u>
Egenkapital 31. december 2012	<u>716.052</u>

2.2.7 Kortfristet gæld, 80.778 t.kr. (2011: 72.604 t.kr.)

Som omtalt i afsnit 1.4.12 er der knyttet en vis usikkerhed til fuldstændigheden af kreditorerne.

Anden kortfristet gæld består hovedsageligt af lønrelaterede statusposter, hvoraf hovedparten er afstemt til underliggende dokumentation jævnfør afsnit 1.4.16. Der er dog stadig en del gamle posteringer i regnskabsposten lige som der også indgår debetsaldi, hvorved der er tale om en nettoopgørelse, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for regnskabets informationsværdi.

2.2.8 Banklån og realkreditlån, 19.471 t.kr. (2011: 20.653 t.kr.)

Denne regnskabspost består udelukkende af lån fra Lokale- og Anlægsfonden.

Vi har afstemt lånet til ekstern dokumentation uden dette har givet anledning til bemærkninger.

2.2.9 Regulerende passiver, 2.126 t.kr. (2011: 2.361 t.kr.)

Regnskabsposten består af deponeringer (1,6 mio. kr.) samt pasiver tilhørende fonde og legater (0,5 mio.kr.).

Der henvises til afsnit 1.4.5, 1.4.14 og 1.4.15 vedrørende korrektion af passiv posteringer på lejer til ejer pantebreve og konjunkturpant.

4. Øvrige oplysninger

4.1 Ledelsens regnskabserklæring

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har ledelsen afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsregnskabet for 2012.

Der henvises i øvrigt til afsnit 1.4.5 om korrigerede og ikke-korrigerede fejl samt regnskabsmæssige usikkerheder.

4.2 Eftersyn af kommunalbestyrelsens protokoller og overholdelse af god bogføringsskik

Vi har foretaget kontrol af, at kommunalbestyrelsen overholder de pligter, som den ifølge lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv. Endvidere har vi påset, at kommunen på alle væsentlige områder overholder god bogføringsskik. Der henvises dog til afsnit 1.4.3 til 1.4.5.

4.3 Rådgivnings- og assistanceopgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 13. august 2012 har vi udført følgende opgaver for kommunen:

- Revision af Selvstyrebalancen
- Yderligere forvaltningsrevision i Udviklingsforvaltningen
- Revision af anlægsforbrug
- Aftalte arbejdshandlinger vedr. Tasiilaq
- Analyse af ledighedsområdet
- Assistance i form af drøftelser omkring lønafstemning
- Assistance i form af drøftelser omkring dokumentation af skyldige feriepenge
- Assistance vedr. regnskabsafslutningen 2012

4.4 Forsikringsforhold

Vores revision har ikke omfattet kommunens forsikringsforhold. Vi anbefaler, at kommunen mindst én gang årligt får gennemgået den samlede forsikringsdækning med forsikringsselskabet eller -mægleren med henblik på at vurdere de tegnede dækninger mv., herunder om dækningen på de tegnede forsikringer er tilstrækkelig, og om kommunen eventuelt mangler at tegne forsikringer på særlige områder.

Vi har i forbindelse med regnskabsafslutningen bedt ledelsen bekræfte, at der er tegnet de forsikringer, der under hensyn til kommunens forhold skønnes tilstrækkelige til at dække kommunens eventuelle skadessituationer.

5. Konklusion på den udførte revision

5.1 Konklusion på årets revision

Hvis kommunalbestyrelsen godkender årsregnskabet i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med følgende revisionspåtegning:

Den uafhængige revisors påtegning

Til kommunalbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq

Vi har revideret årsregnskabet for Kommuneqarfik Sermersooq for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012, som er udarbejdet efter regnskabsbestemmelserne i Inatsisartutlov nr. 22 af 18. november 2010 om den kommunale styrelse og kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne Inatsisartutlov nr. 22 af 18. november 2010 om den kommunale styrelse og kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt for valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning samt god offentlig revisionskik. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandling for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandling afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for kommunens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af kommunens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillin-

ger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion med forbehold.

Forbehold

Grundlag for konklusion med forbehold

Anden kortfristet gæld er i sammenligningstallene for 2011 indregnet med 45,4 mio. kr., hvoraf vi har opnået revisionsbevis for indregningen af skyldige A-skatter samt AMA for samlet 26,2 mio. kr. De resterende 19,2 mio. kr. udgøres primært af skyldige feriepenge (17,1 mio.kr.) samt skyldige pensioner. Vi har ikke kunnet opnå revisionsbevis herfor, hvorfor vi tager forbehold for størrelsen af beløbet indregnet under anden kortfristet gæld i sammenligningstallet for 2011.

Konklusion med forbehold

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet, bortset fra den mulige indvirkning af de forhold, der er beskrevet i grundlag for konklusion med forbehold, giver et retvisende billede af kommunens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af kommunens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne i Inatsisartutlov nr. 22 af 18. november 2010 om den kommunale styrelse og kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ.

Det er derudover vores vurdering, at de dispositioner der er omfattet af regnskabsaflæggelsen i al væsentlighed er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet

Kommunen har i overensstemmelse med god kommunal regnskabsskik aflagt regnskab, hvor de budgettal, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er medtaget som sammenligningstal i resultatopgørelsen. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold

Uden at modificere vores konklusion vil vi oplyse, at det er vores vurdering, at kommunen ikke i tilstrækkeligt omfang lever op til styrelseslovens krav om tilrettelæggelse og beskrivelse af forsvarlige og hensigtsmæssige forretningsgange og interne kontroller. Dette medfører en øget risiko for både ubevidste og bevidste fejl og mangler i kommunens regnskabsvæsen og lovoverholdelse.

Kommunen har på væsentlige områder igangsat initiativer til styrkelse af forretningsgange og interne kontroller, således de i højere grad kan understøtte en retvisende regnskabsaflæggelse samt en sikring af, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Dette arbejde er endnu ikke tilendebragt.

Nuuk, den 31. juli 2013

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft

Per Jansen

statsautoriseret revisor

statsautoriseret revisor

6. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

6.1 Revisionens formål og omfang

Det er revisionens formål at styrke årsregnskabet troværdighed. Vi vil undersøge, om årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder.

Revisionen vil i overensstemmelse med gældende revisionsstandarder blive planlagt og udført på grundlag af en systematisk risikovurdering, således at hovedvægten lægges på de poster i årsregnskabet, de dele af kommunens regnskabs- og rapporteringssystemer samt øvrige forretningsgange, hvor risikoen for væsentlige fejl er størst. Revisionen sigter således ikke mod at opdage eller rette uvæsentlige fejl, som ikke medfører en ændret helhedsvurdering af årsregnskabet.

Som grundlag for vores risikovurdering vil vi indhente informationer om blandt andet følgende forhold vedrørende kommunen:

- Relevant lovgivning og andre eksterne forhold
- Aktiviteter og anvendt regnskabspraksis
- Mål, strategier og tilhørende forretningsrisici
- Forretningsgange og kommunens interne kontrolsystem.

Som led i vores revisionsplanlægning skal vi gennemgå kommunens overordnede interne kontrolsystem og specifikke kontroller, herunder kontroller i regnskabsprocessen, for at kunne foretage en målrettet risikovurdering.

Hvis vi ved vores risikovurdering når frem til, at eventuelle mangler eller svagheder i de generelle it-kontroller vil kunne medføre væsentlige fejl eller mangler i årsregnskabet, vil vi tillige gennemgå de af kommunens generelle it-kontroller, der har betydning for regnskabsaflæggelsen.

Revisionen omfatter ikke en gennemgang af samtlige bilag og transaktioner, men udføres ved, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsregnskabet rigtighed. I forbindelse hermed vil vi teste de interne kontroller, i det omfang vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet.

Revisionen omfatter også en vurdering og stillingtagen til den anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn.

Væsentlige fejl i årsregnskabet kan skyldes både utilsigtede og tilsigtede handlinger eller undladelser. Muligheden for at hindre væsentlige fejl, herunder besvigelser og uregelmæssigheder, beror først og fremmest på, om der ved tilrettelæggelsen af registreringssystemer og forretningsgange sikres en betryggende intern kontrol.

Under revisionen vil vi med den fornødne professionelle skepsis have opmærksomheden henledt på forhold, der kan tyde på besvigelser og andre uregelmæssigheder. Vi vil i forbindelse med planlægningen af revisionen indhente

- direktionens vurdering af risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlige fejl som følge af besvigelser
- direktionens vurdering af de regnskabs- og kontrolsystemer, den har indført for at imødegå sådanne risici
- direktionens kendskab til eventuelle konstaterede eller igangværende undersøgelser om besvigelser.

Vi skal herudover spørge kommunens kommunalbestyrelse om, hvordan den øver tilsyn med de aktiviteter og procedurer, direktionen har iværksat for at identificere og reagere på risikoen for besvigelser i kommunen, og de interne kontroller, direktionen har implementeret for at forebygge disse risici.

Vi skal derudover spørge kommunalbestyrelsen, om den har kendskab til konstaterede, formodede eller påståede besvigelser, der påvirker kommunen.

Under udførelsen af revisionen skal vi foretage specifikke revisionshandling, der er rettet imod ledelsens mulighed for at tilsidesætte etablerede interne kontroller.

Herudover skal vi kontrollere, at årsregnskabet er afstemt til den underliggende bogføring, ligesom vi skal gennemgå væsentlige poster og reguleringer, der er foretaget som led i udarbejdelsen af årsregnskabet.

Fejl i årsregnskabet, der er en følge af besvigelser og uregelmæssigheder, vil ikke nødvendigvis blive opdaget under revisionen, da fejl af denne karakter sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult. Hvis vi konstaterer forhold, der giver formodning herom, vil vi efter nærmere aftale med kommunens ledelse foretage yderligere undersøgelser for at få af- eller bekræftet formodningens rigtighed.

Vi har ifølge lovgivningen pligt til at underrette hvert medlem af ledelsen, hvis vi under revisionen bliver bekendt med, at et eller flere medlemmer af ledelsen begår eller har begået økonomiske forbrydelser, herunder hvidvaskning af penge i tilknytning til udførelsen af deres hverv for kommunen. Denne underretning skal ske, hvis vi har en begrundet formodning om, at forbrydelsen vedrører betydelige

beløb eller i øvrigt er af grov karakter, ligesom underretningen indføres i revisionsprotokollatet. Har ledelsen ikke senest 14 dage herefter dokumenteret, at der er taget de fornødne skridt til at standse forbrydelsen, er det vores pligt straks at underrette den kompetente myndighed.

6.2 Revisionens udførelse

Vi vil udføre revisionen i årets løb og i forbindelse med årsafslutningen. Revisionen er ikke afsluttet, før ledelsen har taget endelig stilling til årsregnskabet, og vi har forsynet årsregnskabet med en revisionspåtegning.

Omfanget af vores arbejde fastlægges ud fra vores samlede vurdering af væsentlighed og risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet.

Ved revisionen af årsregnskabet vil vi overbevise os om, at aktiverne er til stede, at de tilhører selskabet, og at de er indregnet og målt forsvarligt. Vi vil endvidere overbevise os om, at de gældsforpligtelser og øvrige forpligtelser, der påhviler kommunen, er indregnet og målt forsvarligt. Desuden vil vi påse, at regnskabsposterne er periodiseret og korrekt præsenteret i årsregnskabet.

Vi vil undersøge, om alle væsentlige begivenheder indtil datoen for revisionspåtegningen er korrekt medtaget i årsregnskabet.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet vil vi i overensstemmelse med god revisionskik bede kommunens daglige ledelse om at bekræfte en række oplysninger inden for særligt vanskeligt reviderbare områder. Dette kan omfatte oplysninger om garantistillelser, retssager og besvigelser, begivenheder efter balancedagen samt regnskabsposter, hvortil der knytter sig særlig risiko eller usikkerhed.

Når vi som led i vores revision baserer denne på information udarbejdet af kommunen, skal vi udføre revisionshandlinger for at fastslå, om den modtagne information er nøjagtig og fuldstændig.

Hvis vi under vores revision konstaterer fejl i årsregnskabet, skal vi meddele kommunens ledelse disse, ligesom vi skal bede ledelsen om at korrigere de fundne fejl. Kommunens daglige ledelse skal udtale sig om, hvorvidt eventuelle ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet, som er konstateret under revisionen, enkeltvis og sammenlagt vurderes at være uvæsentlige for årsregnskabet som helhed.

Vi vil foretage en helhedsvurdering af årsregnskabet, herunder om oplysningerne i noterne giver tilstrækkelig supplerende information til, at kommunens økonomiske udvikling kan bedømmes på grundlag af årsregnskabet.

Som foreskrevet i lovgivningen vil vi undersøge, om lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale er overholdt. Vi vil derudover kontrollere overholdelsen af de pligter, som er pålagt kommunalbestyrelsen med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser, protokoller mv.

6.3 Revisors rapportering

Som afslutning på revisionen vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning. Når der er tale om en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger, er denne udtryk for,

- at årsregnskabet er aflagt og revideret i overensstemmelse med lovgivningens og Kasse- og Regnskabsregulativets regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder
- at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling og resultatet af kommunens aktiviteter.

I tilslutning til revisionens afslutning vil vi afgive et revisionsprotokollat til årsregnskabet, hvori vi i hovedtræk vil redegøre for væsentlige regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt udførte revisionsarbejder og konklusionerne herpå. Vi vil i dette revisionsprotokollat også informere kommunalbestyrelsen om eventuelle ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet, som direktionen har vurderet som uvæsentlige for årsregnskabet som helhed. Hvis vi i forbindelse med revisionen af årsregnskabet har fået forelagt interne specifikationer, rapporter e.l., som efter vores opfattelse er nødvendige for ledelsens stillingtagen til årsregnskabet, vil vi gøre opmærksom herpå i protokollatet.

Herudover vil vi i årets løb rapportere til direktionen, når vi har udført revisionsarbejder, der kan danne grundlag for selvstændige konklusioner, eller når vi i øvrigt anser det for påkrævet.

Hvis vi i forbindelse med revisionen konstaterer svagheder, mangler eller uhensigtsmæssigheder i kommunens regnskabs- og registreringssystemer, kommunens interne kontroller eller i øvrige forretningsgange mv., vil dette blive meddelt kommunens daglige ledelse med vores forslag til afhjælpning heraf. Er der tale om væsentlige mangler, eller finder vi det i øvrigt påkrævet, vil forholdet også blive indført i revisionsprotokollatet. Vi skal for en ordens skyld bemærke, at revisionen af årsregnskabet ikke er tilrettelagt med henblik på at afdække samtlige svagheder, mangler eller uhensigtsmæssigheder, der måtte forekomme i kommunens regnskabs- og registreringssystemer mv.

Bliver vi under revisionen bekendt med forhold, der giver begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar, skal vi ifølge lovgivningen give supplerende oplysninger herom i revisionspåtegningen. Der skal altid gives oplysninger om overtrædelse af

- den grønlandske kriminallovs bestemmelser vedrørende berigelsesforbrydelser og andre strafbare formuekrænkelser samt skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen
- den for virksomheden fastsatte selskabsretlige eller tilsvarende lovgivning

- lovgivningen om regnskabsaflæggelse, herunder om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Vi er som revisorer underlagt tavshedspligt, og dette indebærer, at vi ikke må videregive fortrolige oplysninger, som vi får kendskab til i forbindelse med revisionen. Denne tavshedspligt omfatter dog ikke oplysninger, som kræves efter gældende lov, domstols- eller voldgiftsafgørelse eller af tilsynsmyndigheder, eller hvor det med rette anses for nødvendigt for at kunne beskytte egne lovlige interesser.

Medmindre anden aftale foreligger, kommunikerer vi elektronisk med kommunen, når dette er hensigtsmæssigt. Kommunikation via internettet indebærer risiko for, at fortrolig information læses af andre end dem, informationen er tiltænkt. Vi påtager os derfor intet ansvar for skader, der måtte opstå som følge af anvendelsen af kommunikation via internettet, ligesom vi ikke vil gøre tilsvarende ansvar gældende over for kommunen.

6.4 Ansvarsfordeling

Revisionen bygger ifølge lovgivningen på følgende fordeling af ansvar for årsregnskabet mellem kommunens ledelse og revisor:

6.4.1 Ledelsens ansvar

Det er direktionens ansvar, at kommunens bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde blandt andet ved at etablere et pålideligt internt kontrolsystem.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at kommunens bogføring og formueforvaltning kontrolleres på en tilfredsstillende måde, og at det nødvendige grundlag for revision er til stede.

Det er ledelsens ansvar, at det gennem hensigtsmæssige forretningsgange samt registrerings- og kontrolsystemer sikres, at tilsigtede og utilsigtede fejl så vidt muligt forebygges samt opdages og korrigeres. Kommunalbestyrelsen skal ifølge Lov om den kommunale styrelse fastsætte regler om tilrettelæggelsen af og forretningsgange for kommunens kasse- og regnskabsvæsen i et regulativ.

Kommunalbestyrelse og direktion har endvidere ansvar for, at der hvert år udarbejdes et årsregnskab, der opfylder lovgivningens og Kasse- og Regnskabsregulativets regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder. Det er også kommuneledelsens ansvar, at revisor har adgang til samtlige de oplysninger, som revisor anser for nødvendige til løsning af revisionsopgaven.

Kommunalbestyrelsen skal underskrive fremlagte revisionsprotokollater som bekræftelse på, at hvert kommunalbestyrelsesmedlem har gennemlæst protokollatet og er bekendt med indholdet.

6.4.2 Revisors ansvar

Det er revisors ansvar at kontrollere, at det udarbejdede årsregnskab opfylder lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder, og herunder at vurdere den anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen afgivne oplysninger og udøvede regnskabsmæssige skøn. Det er også vores ansvar at kontrollere, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlige fejl.

Ifølge revisorloven er revisor offentlighedens tillidsrepræsentant i forbindelse med afgivelse af erklæringer, der kræves ifølge lovgivningen eller ikke udelukkende er bestemt til hvervgivers eget brug. Dette indebærer, at vi i forbindelse med erklæringsafgivelsen også skal varetage hensynet til andre regnskabsbrugere end kommunens ledelse og kommunalbestyrelse.

Det er ikke vores opgave at udføre revision for at udøve kritik af kommunens forretningsmæssige eller politiske dispositioner.

Yder vi efter aftale med kommunens ledelse rådgivning og assistance har vi som rådgivere et selvstændigt ansvar herfor.

6.5 Revisors dokumentationsmateriale

Arbejdsrapporter og anden dokumentation, herunder både elektroniske og fysiske arbejdsrapporter, der tilvejebringes som led i revisionen, tilhører alene Deloitte. Efter gældende praksis kan sådan dokumentation makuleres eller slettes efter 5 år, medmindre vi anser dokumentationen for fortsat at være af betydning for revisionen.

Findes det hensigtsmæssigt at udlevere materiale eller filer til kommunen, sker dette, under forudsætning af at kommunen alene anvender materialet til eget brug og ikke videregiver dette til tredjemand.

Vi påtager os intet ansvar for kommunens eventuelle egen anvendelse af det udleverede materiale, medmindre der indgås særskilt skriftlig aftale om vores assistance med bearbejdning af materialet og vores ansvar i forbindelse hermed.

6.6 Kvalitetssikring af den udførte revision

Ifølge revisorloven er vi underlagt regler om kvalitetskontrol, der udføres af et Revisortilsyn, som er nedsat af Erhvervsstyrelsen. Revisortilsynet udpeger de personer, der forestår kvalitetskontrollen.

Dette medfører, at vores arbejdsdokumentation, herunder også for revisionen af Kommuneqarfik Sermersooq, stikprøvevis kan blive udvalgt til kvalitetskontrol.

Medlemmer af Revisortilsynet og de personer, der forestår kvalitetskontrollen, er underlagt tavshedspligt.

6.7 Kommunens offentliggørelse af årsregnskab

Hvis kommunens årsregnskab ønskes offentliggjort i uddrag eller i en form, som afviger fra den, som vi har forsynet med revisionspåtegning, skal vi anbefale, at dette drøftes med os. Dette skal dog altid ske ved offentliggørelse af årsregnskabet på kommunens hjemmeside i en form, der er anderledes end det dokument, som vi har forsynet med revisionspåtegning.

Kommunens er også forpligtet til at indhente vores forhåndsgodkendelse, før andre dokumenter, hvori vores firmanavn er indeholdt, offentliggøres eller udleveres til tredjemand.

6.8 Grundlag for revisionen

Som grundlag for revisionen foretager kommunen gennemgang af drifts- og statuskonti for korrekt kontering og periodisering samt udarbejder afstemninger, specifikationer, opgørelser og analyser mv.

Kommunen udarbejder derudover årsregnskabet i overensstemmelse med den gældende lovgivning.

I tilknytning hertil udarbejder kommunen dokumentation for årsafslutningen, der indeholder råbalance med efterposteringer og afstemninger mv. Disse skal være gennemgået og godkendt af den ansvarlige for regnskabsafslutningen, før dokumentationen stilles til Deloitte's disposition. Vi vil forud for årsafslutningen sende en særskilt arbejdsplan med en oversigt over de afstemninger og analyser mv., som vi har brug for i forbindelse med revisionen.

Får vi ved planlægningen eller gennemførelsen af revisionen behov for yderligere analyser eller afstemninger, vil vi også bede kommunens medarbejdere om at være behjælpelig med at udarbejde dette dokumentationsmateriale.

Vi vil i forbindelse med årsafslutningen i samråd med kommunen aftale den tidsmæssige placering af vores revision.

7. Rådgivnings- og assistanceopgaver

Ifølge revisorloven er kommunen klassificeret som en virksomhed af særlig offentlig interesse. Som følge heraf stiller revisorloven skærpede krav til både revisors og revisionsfirmaets uafhængighed, når der afgives erklæringer. Inden vi accepterer øvrige rådgivnings- og assistanceopgaver, vil vi i hvert enkelt tilfælde vurdere, om den stillede opgave kan vække tvivl om vores uafhængighed. Rådgivnings- og assistanceopgaver i andre situationer end de ovenfor anførte aftales særskilt i hvert enkelt tilfælde.

8. Erklæring

Ifølge lovgivningen skal vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Nuuk, den 31. juli 2013

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Per Jansen
statsautoriseret revisor

Fremlagt på kommunalbestyrelsesmødet den / 2013

Kommunalbestyrelse

Asii Chemnitz Narup
borgmester

Mille Søvendahl Pedersen

Malene Lyngø

Storm Ludvigsen

Uju Petersen

Charlotte Pike

Iddimangiu Bianco

Allan Pertti Frandsen

Andreas Uldum

Justus Hansen

Martha Abelsen

Per Berthelsen

Johan Barlaj

Peter Davidsen

Ane Egede Mathæussen

Vittus Michaelsen

Monica Dorph

Anni K. Rasmussen

Erling Madsen